WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

SO-IV.431.1.2014

Olsztyn, 19 marca 2014 r.

Pan
Wacław Wielesik
Wójt Gminy Markusy
82-325 Markusy 82

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej", przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy Markusy (NIP 578-10-61-914, REGON 000539791) z siedzibą pod adresem: 82-325 Markusy 82, w siedzibie jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy Markusy (kierownika jednostki kontrolowanej) pełnił Pan Wacław Wielesik, który stanowisko to objął 6 listopada 1998 r.

Ponadto na stanowiskach odpowiedzialnych za realizację zadań objętych kontrolą zatrudnieni byli:
1) Pani Bożena Kancelarczyk – Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego (od 1 października 1987 r.);
2) Pani Krystyna Kantor – Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego (od 1 września 1986 r.).

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:
1) Pan Maciej Jurzyński – inspektor wojewódzki, posługujący się legitymacją służbową nr 13/10 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, pełniący funkcję przewodniczącego zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.106.2014 z dnia 31 stycznia 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego *(akta kontroli s. 11)*;
2) Pani Magdalena Michalczewska – inspektor wojewódzki, posługująca się legitymacją służbową nr 18/2011 wydaną przez Dyrektora Generalnego ww. Urzędu, na podstawie pisemnego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.107.2014 z dnia 31 stycznia 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego *(akta kontroli s. 12)*.

Czynności kontrolne w Urzędzie Gminy Markusy przeprowadzono 10 lutego 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2014.

Przedmiotem kontroli była realizacja w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. przez Urząd Gminy Markusy zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w obszarze ewidencji ludności i dowodów osobistych.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli

w administracji rządowej oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r., Nr 31, poz. 206 ze zm.) w związku z art. 52 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tekst jednolity Dz. U z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie.**

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że zadania objęte badaniem kontrolnym należały do zakresu działania Urzędu Stanu Cywilnego. Bezpośredni nadzór nad tą komórką organizacyjną sprawował Wójt Gminy Markusy. Zadania Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego zostały określone w § 15 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Markusy (ustanowionego zarządzeniem Nr 17/2009 Wójta Gminy Markusy z dnia 14 maja 2009 r.). Jednym z tych zdań jest prowadzenie całokształtu spraw związanych z wydawaniem dowodów osobistych (§ 15 pkt 2 Regulaminu). Kierownik USC zastępuje pod nieobecność pracownika na stanowisku ewidencji ludności. Z kolei prowadzenie zbiorów meldunkowych, w tym aktualizowanie zbiorów, współpraca z innymi organami ewidencji ludności i przygotowywanie projektów decyzji administracyjnych dotyczących wymeldowania lub zameldowania, powierzone zostało Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego (§ 16 pkt 2-5 Regulaminu), który w czasie nieobecności Kierownika USC prowadzi również sprawy związane z wydawaniem dowodów osobistych. Wyniki kontroli wskazują, że osoby zatrudnione na ww. stanowiskach, tj. Pani Bożena Kancelarczyk i Pani Krystyna Kantor posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe w kontrolowanych obszarach *(akta kontroli s. 22-25)*.

1. Przyjmowanie i realizacja wniosków o wydanie dowodu osobistego

Zgodnie z założeniami programu kontroli, szczegółowym badaniem objęto 60 wybranych wniosków dowodowych – po 30 wniosków złożonych od 1 stycznia i 1 lipca 2013 r., co stanowiło 17,24 % ogólnej liczby wszczętych spraw (348). Ustalono następujące przyczyny złożenia wniosku w zbadanych sprawach:

- po raz pierwszy – 17 przypadków,
- upływ terminu ważności – 18 przypadków,
- zmiana danych – 14 przypadków,
- utrata dowodu (kradzież, zagubienie) – 7 przypadków,
- zniszczenie – 4 przypadki.

Analiza powyższych dokumentów wykazała uchybienia w zakresie sposobu przyjęcia wniosku o wydanie dowodu osobistego dla małoletnich poniżej 13 roku życia w sprawach o sygn. E 5001309 i E 5001298, mianowicie brakowało pisemnego uzasadnienia wniosku przez rodziców, co stanowiło naruszenie art. 34 ust. 3 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych (*akta kontroli s. 27-31*). Przepisy ustawy nie wskazują wprost, że uzasadnienie to powinno być utrwalone na piśmie. Skoro jednak wniosek o wydanie dowodu osobistego składa się na odpowiednim druku w formie pisemnej zgodnie z § 7 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty (Dz. U. z 2009 r. Nr 47, poz. 384 ze zm.), to również jego uzasadnienie powinno przybrać formę pisemną i znaleźć się na druku wniosku. Powyższe błędy stanowiły uchybienie, tj. odstępstwo od opisanych regulacji o charakterze wyłącznie formalnym, skutkujące naruszeniem zasady pisemności, ale nie mające istotnego wpływu na samą realizację wniosków. Uchybienie powstało w wyniku stosowania przez Kierownika USC utrwalonej praktyki w tym zakresie *(akta kontroli s. 54)*. Z tym, że powyższe uchybienie dotyczyło tylko dwóch wskazanych przypadków, natomiast kolejne wnioski

o wyrobienie dowodu osobistego dla małoletnich, którzy nie ukończyli 13 roku życia, pracownik kontrolowanej jednostki realizował uwzględniając konieczność uzasadnienia przez rodziców wniosku na piśmie, a nie tylko ustnie (*akta kontroli s. 33, 36*).

Natomiast w przypadku małoletnich, którzy ukończyli 13 rok życia, wniosek każdorazowo składał jeden z rodziców w obecności małoletniego, który zgodnie z § 6 ust. 2 ww. rozporządzenia składał swój podpis w miejscu do tego przeznaczonym. Rodzic podpisywał wniosek obok tego miejsca, np. sprawa o sygn. E 5001306 (*akta kontroli s. 39-41*).

Pozostałe dowody osobiste zostały wydane na wniosek osób pełnoletnich - tj. 50 wniosków. Do wszystkich zbadanych wniosków o wydanie dowodu osobistego załączono wszystkie wymagane przepisami prawa dokumenty *(akta kontroli s.53-54)*.

Ustalono również, iż w przypadku zgłoszenia utraty dowodu osobistego we wszystkich zbadanych sprawach (7) zastosowano prawidłowy tryb poprzez przyjęcie zawiadomienia o zgłoszeniu utraty dowodu osobistego w formie pisemnej, zgodnie z § 24 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany zwrotu lub utraty, które następnie umieszczano w kopercie dowodowej mieszkańca. Dodatkowo w kopercie dowodowej zamieszczano zaświadczenie o utracie dowodu osobistego, którego drugi egzemplarz wydawano zgłaszającemu *(akta kontroli s. 54)*.

2. Wydawanie dowodów osobistych

W okresie objętym kontrolą Urząd Gminy Markusy wydał 339 dowodów osobistych. Badaniu podlegało 60 przypadków (zgodnie z próbą określoną powyżej). Jak ustalono, dowody osobiste pracownik kontrolowanej jednostki wydawał wnioskodawcom wyłącznie za pokwitowaniem na części B formularza. Odebranie nowego dowodu osobistego wnioskodawca potwierdzał wpisując datę odbioru oraz składając swój podpis na części B formularza (zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich unieważniania, wymiany, zwrotu lub utraty). Na odcinku B formularza umieszczano również adnotację o zwrocie posiadaczowi poprzedniego dowodu po jego anulowaniu przy odbieraniu nowego. Tryb postępowania w tym zakresie był zgodny z obowiązującymi przepisami prawa *(akta kontroli s. 53, 54)*.

3. Unieważnianie dowodów osobistych w ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych prowadzonej w systemie informatycznym SWDO

Przyczyny i daty unieważnień dowodów osobistych w ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych określa art. 43 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych. W okresie kontrolnym złożono 348 wniosków o wydanie dowodu osobistego, natomiast unieważnieniu podlegało 338 dowodów osobistych z różnych przyczyn. Badaniu poddano 59 przypadków unieważnień (12 z 42 zarejestrowanych w okresie kontrolnym zgonów, 10 z 60 zgłoszeń utraty, 10 zgłoszeń zniszczenia, 12 ze 103 zmian danych, 15 ze 131 - upływ terminu ważności oraz inne przyczyny).

Analiza dokumentacji oraz 59 zapisów w gminnej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych (prowadzonej w systemie informatycznym SWDO) wykazała, iż daty unieważnienia dowodów osobistych z powodu wszystkich podanych powyżej przyczyn były prawidłowe. Dowody osobiste zgłoszone jako utracone unieważniane były w sposób zgodny z przepisem art. 43 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, tzn. z dniem zgłoszenia utraty, z datą zgonu, natomiast w przypadku upływu terminu ich ważności, z datą upływu terminu

ważności dowodu osobistego lub z datą wcześniejszą, w związku z odbiorem nowego dokumentu.

W wyniku kontroli ustalono także, iż Kierownik USC rejestrował w ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych informacje o dacie i przyczynie unieważnienia dowodów wystawionych przez inny organ gminy, które podlegały unieważnieniu przez Wójta Gminy Markusy w związku z wydaniem ich posiadaczom nowego dokumentu tożsamości *(akta sprawy s. 53, 54)*.

4. Aktualizacja gminnych zbiorów meldunkowych w systemie informatycznym

Zgodnie z programem kontroli, badaniu metodą wyrywkową poddano wybrane zdarzenia stanowiące podstawę aktualizacji zbiorów meldunkowych gminy Markusy w 2013 r. Sprawdzeniu podlegało, czy w ewidencji ludności zostały zarejestrowane zmiany wynikające z otrzymanych:

- odpisów aktów stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa, rozwody, zgony) – zbadano 35 wybranych zdarzeń, w tym: 12 przypadków urodzeń, 13 małżeństw lub rozwodów oraz 10 zgonów,
- informacji o wydanych (30) i unieważnionych dowodach osobistych (30),
- zawiadomień o czasowych pobytach mieszkańców gminy Markusy na terenie innych gmin (12 przypadków).

W sumie zbadano 107 wybranych przypadków z 884 zmian dokonanych w powyższym zakresie w 2013 r., co stanowiło 12,1 % wszystkich zdarzeń. Na podstawie analizy zapisów informatycznego systemu ewidencji ludności PUMA stwierdzono, że w dwóch przypadkach pojawiły się błędy, mianowicie:

1) dowód osobisty AWV572528 - jako datę wydania i ważności dokumentu wprowadzono odpowiednio 27.07.2013/27.07.2023, a powinno być 26.07.2013/26.07.2023,

2) dowód osobisty AWE552499 - jako datę wydania i ważności dokumentu wprowadzono odpowiednio 08.04.2013/08.04.2023, a powinno być 08.03.2013/08.03.2023.

Powyższe omyłki powstały w wyniku niedopatrzenia Zastępcy Kierownika USC - Pani Krystyny Kantor podczas rejestracji danych w systemie. Przy czym ze względu na ich charakter i zakres (dotyczyły jedynie części zapisu odzwierciedlającego wydanie dowodu osobistego), omyłki te zakwalifikować należy jako uchybienia nie mające istotnego znaczenia. Ponadto z uwagi na fakt, iż omyłki te zostały na bieżąco sprostowane w trakcie kontroli, wywarły skutki jedynie przejściowe, w postaci niepoprawności części zapisu ewidencyjnego. Aktualnie skontrolowane zapisy w całości odpowiadają stanowi faktycznemu. W pozostałym zakresie nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości lub uchybień *(akta kontroli s. 51 i 53)*.

5. Udostępnianie danych osobowych z ewidencji ludności

Badanie dokumentacji związanej z udostępnianiem danych osobowych z gminnych zbiorów meldunkowych przeprowadzono na podstawie próby obejmującej 50 spraw – po 25 spraw wszczętych na kolejne wnioski złożone od początku każdego półrocza 2013 r., co stanowiło 17,92 % ogólnej liczby spraw (279).

Zbadano sprawy z teczki oznaczonej sygn. SO.53450 o numerach od 1 do 25 i od 118 do 142. Analiza dokumentacji w tym zakresie wykazała, że wszystkie sprawy zostały załatwione prawidłowo. Ustalono, iż 46 wniosków złożyły podmioty realizujące zdania publiczne (art. 44h ust. 1 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych), a 4 podmioty powołujące się na interes prawny, po dołączeniu do wniosku dowodu uiszczenia opłaty za udostępnienie danych (art. 44h ust. 2 pkt 1). We wszystkich zbadanych sprawach wnioski złożono na odpowiednim

formularzu, w formie pisemnej. Wnioski były kompletne, prawidłowo wypełnione. Odpowiedzi były udzielane przez Zastępcę Kierownika USC terminowo (maksymalnie w trzecim dniu od dnia wpływu wniosku do organu), w formie odrębnego pisma zawierającego wyłącznie dane w żądanym przez wnioskodawcę zakresie. W przypadku stwierdzenia swojej niewłaściwości do udzielenia odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych, stosowano art. 65 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego. Korespondencja doręczana była pocztą poleconą *(akta kontroli s. 43-50, 53)*.

6. Postępowania administracyjne w sprawach meldunkowych

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Markusy nie wszczęto żadnych postępowań administracyjnych w sprawach ewidencji ludności załatwianych w drodze decyzji administracyjnej, co wynika zarówno ze sporządzonej przez Panią Krystynę Kantor, Zastępcę Kierownika USC informacji oraz udzielonych przez nią wyjaśnień spisanych w formie protokołu *(akta kontroli s. 26 i 50)*.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Marian Podziewski